

Protokoll fört vid Mälarens vattenvårdsförbunds styrelsemöte den 14 februari 2017 i Strängnäs kommunhus

Närvarande

Ordinarie

Staffan Jansson, ordförande
Ulf Malmström
Patrik Waldenström
Tomas Waara
Johanna Lindgren
Klas Lindström

Västerås stad
Järfälla kommun
Södertälje kommun
Länsstyrelsen i Uppsala län
Norrvatten
Mälarens fiskareförbund

Tjänstgörande ersättare

Anders S Svenson
Irene Karlsson Elfgrén

Strängnäs kommun
Länsstyrelsen i Södermanlands län

Ersättare

Ove Andersson
Susanne Lindhe

Hallstahammars kommun
Stockholm Vatten AB

Adjungerad

David Liderfelt
Ingrid Hägermark

Mälarens vattenvårdsförbund
Mälarens vattenvårdsförbund

§1. Mötets öppnande

Ordförande Staffan Jansson hälsade alla välkomna till styrelsemötet. Gustav Björnstad, kommunekolog i Strängnäs, presenterade kort Strängnäs natur och berättade om läderbaggens betydelse för kommunens planläggning.

§2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

§3. Föregående protokoll

Föregående möteprotokoll lades efter genomgång till handlingarna.

§4. Resultat från stämma Per Capsulam

25 av 50 medlemsorganisationer har skickat in underskrivet stämmoprotokoll. Ingen medlem har skickat in meddelande om att de inte godkänner stadgarna. Valberedningen har nu börjat arbeta efter de nya stadgarna och kommer efter detta styrelsemöte att skicka ut ett brev till samtliga medlemmar för att be om nomineringar till de nya styrelseplatserna. De kommer också att ta fram ett förslag på instruktion för valberedningen

om fördelning av styrelsens platser mellan de olika medlemmarna. Instruktionen kommer att presenteras på nästa styrelsemöte för att sedan tas upp för beslut på årsstämman.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Då enkel majoritet skulle gälla för stämman Per Capsulam måste stadgarna anses antagna vid denna stämma. Sista svarsdatum var 2017-02-03. Styrelsens tolkning är att stadgarna från och med nu är de gällande stadgarna för förbundet.

§5. Ekonomiuppföljning 2016

Sammanställningen av kostnaderna för 2016 är än så länge preliminär.

- Paleolimnologisk undersökning (250 000 kr) utfördes ej under året. Görs 2017 istället.
- Revisionen har kostat 85 000 kr istället för budgeterade 40 200 kr.
- Informationsinsatser kvar från 2015 (kommunikationsstrategi, uppdaterad broschyr sjögull, tömning av båttoaletter och seminarier miljögifter) har inte hunnits med. De var budgeterade till sammanlagt 150 000 kr, men endast 4000 kr använt (tryckning av broschyr sjögull).
- Basprogrammet budgeterades till 525 000 kr men kostade 625 000 kr under 2016.
- Miljögiftsprovtagningen blev delvis utförd 2016 (miljögifter i fisk), men provtagningen av miljögifter i vatten utfördes inte på grund av att för få vattenprover togs. Den budgeterades till 170 000 kr, men kostade därför bara 60 000 kr. Resterande 110 000 kr används till provtagning av miljögifter i vatten 2017 istället.
- Makrofytinventeringen sköts upp till 2017 med anledning av revideringen av miljöövervakningsprogrammet. Budgeterad till 100 000 kr.
- Sjöfågelinventeringen har utförts enligt plan och kostade 60 000 kr som budgeterat.
- Glacialrelikta kräddjur har inventerats enligt plan, kostade 35 000 kr mot budgeterade 30 000 kr.
- Kostnader för mikroplastprojekt inte helt klarlagda ännu, men bör bli ungefär som beräknat.
- Driftsbidrag om 10000 kr till spridningsmodellen i Mälaren från DHI enligt budget.
- Informationsposterna (hemsida 10 000 kr samt kommunikationsstrategi 40 000 kr) har inte förbrukats.
- Administrationen var budgeterad till sammanlagt 755 000 kr och håller budgeten då utfallet är 751 270 kr. Detta omfattar budgetposterna för sekreterarens lön, ekonomisk administration och revision,

21 87

styrelsemöten, arbetsgruppsmöten, årsmöte, förbundsträff, övriga möten och konferenser samt diverse och oförutsett.

- Mälaren en sjö för miljoner var budgeterat till 870 000 kr, kostade 920 000 kr men fick även in ett bidrag från HaV på 80 000 kr under året som inte var inräknat i budgeten. Projektet gick därmed plus 30 000 kr.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Vi är ett litet förbund och revisionen borde inte behöva kosta så mycket.

Använder vi samma revisorer som Länsstyrelsen?

Nej, vi har lekmannarevisorer utsedda som begär stöd av Grant Thornton.

Lekmannarevisorn behöver göra en tydligare beställning från dem. Staffan Jansson pratar med revisorerna om detta.

Vi har ett plusresultat men det innebär att vi har sparat in pengar på själva verksamheten. Det är inte bra på sikt då pengarna ska användas. Viktigt att tänka strategiskt här.

LIFE IP ansökan har tagit mycket tid och viss del av verksamheten har fått stå tillbaka, men framöver får vi ta igen det. Vi kan ändå vara mycket nöjda med att vi har lagt in 3 miljoner på den ansökan och på så sätt har fått till stånd åtgärdsprojekt om 300 miljoner.

Historiskt är Mälarens, Vätterns och Vänerns vattenvårdsförbunds kanslier, som alla hanterar nationell miljöövervakning, placerade på länsstyrelserna. Vi skriver avtal med länsstyrelsen i Västmanland om att de ska sköta vår verksamhet. Det är viktigt att Vattenmyndigheten som arbetsgivare tar större ansvar för administrationen av vattenvårdsförbundets kansli. Det är också viktigt att få bättre tydlighet i vilken tjänst vi köper av länsstyrelsen i avtalet.

Vi behöver arbeta mer med att synliggöra resultat. De behöver göras mer lättillgängliga för allmänheten. GAP-minder: kanske något att använda då vi har långa tidsserier? Kanske man kan begära in en offert vad det skulle kosta att använda GAP-minder? Sekreteraren tar reda på det.

§6. Verksamhetsplan och budget 2017

En stor del av verksamheten rullar på enligt tidigare. Det som är nytt för i år är följande:

- Verksamhetsplanen är uppdaterad enligt de reviderade stadgarna.
- Miljöövervakningen kommer att ske enligt nya miljöövervakningsprogrammet.
- Projekt om mikroplaster i stora sjöarna, mätningar utförs under 2017.
- Miljögifter inom LIFE IP. Plan skrivs under mars/april 2017. Det finns även en informationsutbytes- /samverkansdel inom miljögiftsprojektet, förutom analyser av miljögifter.

JH 87

- Kartläggning av dricksvattenuttag och avloppsutsläpp i Mälarens avrinningsområde.
- Halva MER kommer att hamna inom LIFE IP. På så sätt får vi mer resurser för projektutveckling. Förutom detta blir det även seminarier inom MER som tidigare. Ny verksamhet på förslag inom MER blir till exempel att ta fram plan med utgångspunkt av åtgärdsbilaga från VM för något delavrinningsområde. Ett annat förslag är att ta in finansiering för vattenstrateg. Ytterligare ett annat förslag är att ta fram enkel form av vattenplan för mindre kommun för att nå god status. Under 2016 kommer även en översikt för hur kommunerna påverkas av vattendirektivet att tas fram tillsammans med kommuner, länsstyrelser och Vattenmyndigheten.
- Verksamhetsutveckling under året – hur förhåller sig MVVF till MER och hur ska det se ut i och med de nya stadgarna? Här finns även ett samband med revisionen av avgifterna 2019.
- Förslaget till budget för 2017 går vi igenom vid nästa styrelsemöte.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Att ta fram en vattenplan för en mindre kommun oerhört viktigt tex för en liten kommun som Strängnäs.

Vi behöver vara tydlig i VP 2017 vad som är MER och vad som är LIFE IP. Viktigt nu att tydliggöra i verksamhetsberättelsen och verksamhetsplanen att vi har varit med och fått igenom ansökan för LIFE IP men att vi inte driver det.

Avtalet till länsstyrelsen ska in i verksamhetsplanen.

Ett förslag att lägga in i verksamhetsplanen är att vi beställer en bra presentation av våra resultat. Skulle vara bra att ha ett enkelt material som vi kan kommunicera till andra.

Har de övriga stora sjöarna kommit längre med att kommunicera till allmänheten om hur Vätern och Vättern mår?

Information som kan väcka frågor hos politikerna som kan påverka vore bra. Många i allmänheten är engagerade också förutom politikerna.

Till nästa styrelsemöte lyfter vi upp frågan om information till allmänheten.

Budgeten har växlat upp väldigt mycket sedan 2011 och förbundets verksamhet är mycket större.

§7. Rapport från LIFE IP Rich Waters, uppstart

Förutom projektledningen kommer det även att finnas temasamordnare för de olika temana inom LIFE IP (se bilaga 1, ppt). Temasamordnarna kommer att ha en nyckelroll i att få till "complementary actions". "Complementary actions". styrs i C4, projektutvecklingsdelen inom LIFE IP. Det är också det projektet som MER kommer att gå in i.

Exakt vad som kommer att göras för att uppnå detta (styra resurser och fonder till vattenvårdande åtgärder) är inte klart än, utan nu håller man i projektet på att formulera vad som ska göras. Även Länsstyrelsen i Södermanland tillsammans med Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund är med i C4.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Vi har nu en större verksamhet med MER och deltagandet i LIFE IP. Behöver vi dela upp styrelsen i fler grupper som tar hand om olika delar? Kan et bli obalans i vad vi vill ha gjort? Mellan MER och MVVF? Nej, vi borde klara av verksamheten i den här styrelsen, men gärna vara tydliga med när vi behandlar frågor inom MER på dagordningen.

§8. Rekrytering av ny projektledare Mälaren – en sjö för miljoner

David Liderfelt kommer att byta tjänst från projektledare i MER till projektledare för LIFE IP Rich Waters. Han kommer att arbeta kvar inom MER tills en ny projektledare är anställd. Han sköter nu projektledningen inom LIFE IP parallellt. Annons är ute och det är bra om alla hjälper till att sprida annonsen i sina nätverk.

§9. Kartläggning av dricksvattenuttag och utsläpp från reningsverk i Mälaren

Syftet med kartläggningen är att göra en riskanalys för Mälaren som dricksvattentäkt. Den kommer att illustrera dricksvattenintag och större avloppsutsläpp (ARV och bräddpunkter) och redovisas i form av en karta.

Arbetsgruppen hämtar in underlagsmaterial från SMP och VISS så långt det går. Värdena kommer att gälla 2015 eller ett medelvärde för 5 år. Sedan kommer underlaget att skickas ut till samtliga kommuner i avrinningsområdet (ca 50 st) för granskning och eventuellt egna tillägg.

Fokusfrågor är volym, placering och antal anslutna för:

- vattenverk som tar råvatten från Mälaren
- avloppsreningsverk som använder Mälaren som recipient
- bräddpunkter där Mälaren är recipient
- pumpstationen med Mälaren som recipient

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Det är viktigt att lyfta fram bräddpunkterna. Vid diskussionerna i kommunen tar alla för givet att det går att brädda och att man inte tänker på att det skulle kunna gå att ta hand om det och rena det senare.

Vänerns vattenvårdsförbund har gjort en fin riskanalys för vatten.

Sekreteraren skickar ut den till samtliga i styrelsen.

JA 89

§10. Rapport från övriga projekt

Revision av miljöövervakningsprogrammet: Havs- och vattenmyndigheten hade lite synpunkter på programmet. Vid utförarmötet i december bestämdes att HaV skulle bjuda in Stora sjöarna till ett möte som blir av den 22 februari, för att diskutera det gemensamma delprogrammet för stora sjöarna. Revisionen av programmet fortsätter och slutförs efter det mötet.

Miljögifter i fisk: abborre har samlats in under sommaren och skickats på analys. Resultat och rapport kommer under våren.

Mikroplaster: Vätterns vattenvårdsförbund håller i projektet tillsammans med Örebro universitet. Provtagningen är planerad att utföras under vår/sommar 2017.
Nya medlemmar: Nykvarns kommun har hört av sig angående medlemskap.

Mälarövervakning 2017: under 2017 har vi löst detta genom att gå via länsstyrelsen i Västmanland som gör en inomstatlig beställning till SLU, som nu utför övervakningen under året.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Det skulle vara intressant att kunna redovisa rapporten om Mälarfisk på årsmötet.

§11. Förslag på särlagstiftning för Mälaren

Ordförande tog upp frågan om förslag på särlagstiftning för Mälaren. Frågan om finansiering av slussen i Stockholm diskuteras nu och en möjlig lösning som har föreslagits är att vattenkollektivet används för att finansiera slussen. Att lägga på 25 öre/m³ förbrukat dricksvatten skulle ge 1 miljard. I så fall skulle man vilja ha motkrav i form av att till exempel få bättre rening i reningsverken. Om vattenkollektivet ger en avgift, kan man tänka sig att vattenkollektivet då kräver en särlagstiftning i form av att man ger en belastningsskatt för alla kring Mälaren. Den skulle fungera så att man tar ut en avgift av alla vattenproducenter, jordbruket med flera. De får betala skatt till en vattenvårdsfond där man kan söka pengar för att få för vattenvårdande åtgärder. Vill Mälarens vattenvårdsförbund vara med och driva frågan?

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Vilken lagstiftning är det som ska ändras? Är det här en möjlighet att pröva alternativa åtgärder i ett åtgärdsområde?

Särslagstiftning skulle gälla för ett geografiskt område, Mälarens avrinningsområde.

Det ligger i Mälarens vattenvårdsförbunds intresse då det handlar om att få till ett bättre vatten. De som belastar Mälaren får en belastningsskatt. Har man elnät läggs en skatt på alla elkunder för att se till att man har en kraftresurs i Sverige för kalla dagar.

Vi har tidigare varit mycket tydliga med att vi inte befattar oss med politiska beslut. Vi övervakar och informerar m.m. Vi låter frågan därmed bero och lämnar den. Västerås stad och Mälarenergi kommer att lyfta frågan om särslagstiftning istället.

Förslaget väcker många intressanta frågor om finansiering av åtgärder m.m. Mälarens vattenvårdsförbund kan fortfarande vara en arena för dessa diskussioner, men utan att ta ställning.

§12. Nästa möte

Den 3 april på länsstyrelsen i Västerås.

§13. Mötets avslutande

Ordförande tackade för visat intresse och avslutade mötet.

Vid protokollet

Justeras

Ingrid Hägermark
Sekreterare

Staffan Jansson
Ordförande

